

**Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Bydgoszczy**

Bydgoszcz, dnia lutego 2010 r.

**Pan
Piotr Całbecki
Marszałek
Województwa Kujawsko-Pomorskiego**

LBY-410-22-3/2009
P/09/128

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli¹, zwanej dalej „ustawą o NIK”, Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Bydgoszczy skontrolowała Urząd Marszałkowski Województwa Kujawsko-Pomorskiego w Toruniu, zwany w dalszej treści „Urzędem”, w zakresie gospodarowania środkami zakładowego funduszu świadczeń socjalnych w latach 2007 - 2009.

W związku z kontrolą, której wyniki przedstawione zostały w protokóle kontroli podpisanym w dniu 27 stycznia 2010 r., Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 60 ustawy o NIK, przekazuje Panu Marszałkowi niniejsze wystąpienie pokontrolne.

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie ocenia gospodarowanie przez Urząd środkami zakładowego funduszu świadczeń socjalnych, pomimo stwierdzonych nieprawidłowości.

1. Formułując pozytywną ocenę, NIK uwzględniła prawidłową realizację zadań w zakresie:
- terminowego przekazania środków finansowych na rachunek bankowy zakładowego funduszu świadczeń socjalnych (ZFŚS),
 - gromadzenia środków ZFŚS na wyodrębnionym rachunku bankowym,
 - wydatkowania środków ZFŚS w sposób oszczędny, z zachowaniem zasady uzyskiwania najlepszych efektów z danych nakładów,

¹ Dz. U. z 2007 r. Nr 231, poz. 1701 ze zm.

- wydatkowania środków ZFŚS na „wczasy pod gruszą” dla osób uprawnionych przy zastosowaniu kryteriów socjalnych.

Na szczególną uwagę zasługuje zwiększenie przez Urząd wysokości odpisu podstawowego na emerytów i osoby niepełnosprawne, zwłaszcza, że w rozumieniu ustawy podjęcie takiej decyzji było dobrowolne.

2. Jednocześnie Najwyższa Izba Kontroli wskazuje na niżej wymienione nieprawidłowości.

2.1. W opracowanym w Urzędzie regulaminie ZFŚS występowały postanowienia niezgodne z ustawą z dnia 4 marca 1994 r. o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych (Dz. U. z 1996 r. Nr 70, poz. 335 ze zm.). W § 4 pkt 5 regulaminu ZFŚS podano, że środki Funduszu przeznaczone są na dofinansowanie kosztów uczestnictwa osób uprawnionych do korzystania z Funduszu w różnych rodzajach i formach działalności socjalnej, a zwłaszcza na imprezy okolicznościowe z okazji Międzynarodowego Dnia Dziecka i Międzynarodowego Dnia Kobiet. Zgodnie z art. 8 ust. 2 ustawy o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych, środki ZFŚS przeznacza się na działalność socjalną, której definicja stanowi zamknięty katalog wydatków (art. 2 pkt 1). W tym rozumieniu ZFŚS nie jest funduszem okolicznościowym.

2.2. Na poszczególne lata 2007-2009 w Urzędzie błędnie naliczono odpisy zwiększające odpis podstawowy, zawyżając jego wartość. Spowodowane to było niewłaściwą interpretacją przepisów prawa, uwzględniającą w obliczeniach liczbę pracowników niepełnosprawnych, w stosunku do których orzeczono lekki stopień niepełnosprawności. Zgodnie z art. 5 ust. 4 ustawy o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych, wysokość odpisu podstawowego może być zwiększona o 6,25% przeciętnego wynagrodzenia miesięcznego, o którym mowa w ust. 2, na każdą zatrudnioną osobę, w stosunku do której orzeczono znaczny lub umiarkowany stopień niepełnosprawności.

Konsekwencją błędnego naliczenia odpisu dodatkowego było przekazanie na rachunek bankowy ZFŚS zawyżonych kwot środków finansowych. Na rachunek bankowy ZFŚS przekazano za 2007 r. za dużo o kwotę 1.227,01 zł, za 2008 r. o kwotę 1.284,35 zł. Natomiast za 2009 r. na dzień 28 grudnia 2009 r. w Urzędzie dokonano korekty odpisu na ZFŚS, nie uwzględniając już w wyliczeniach pracowników niepełnosprawnych, w stosunku do których orzeczono lekki stopień niepełnosprawności. Zastosowane do wyliczeń, przeciętne zatrudnienie osób niepełnosprawnych nieznacznie różniło się od faktycznego (o 0,25) i w konsekwencji przekazano na rachunek bankowy ZFŚS za mało o kwotę 41,67 zł.

2.3. W okresie objętym kontrolą w Urzędzie ustalano kwoty pożyczek mieszkaniowych różnicując ich wysokość w zależności od celu ich przeznaczenia i w zależności od tego czy podmiotem uprawnionym jest emeryt (rencista) czy pracownik. Przykładowo, w 2009 r. wysokość pożyczki na uzupełnienie wkładu mieszkaniowego do spółdzielni mieszkaniowej, dla pracownika wynosiła 5.000 zł, a dla emeryta lub rencisty – 4.000 zł. Różnicowanie wysokości kwoty pożyczki mieszkaniowej w zależności od rodzaju podmiotów uprawnionych nie znajduje uzasadnienia w przepisach ustawy o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych. Stosownie do art. 5 ust. 8a ustawy o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych odpisy i zwiększenia, np. na emerytów i rencistów, tworzą jeden ZFŚS i udział poszczególnych grup uprawnionych (pracownicy, emeryci, renciści) w wykorzystaniu środków ZFŚS nie może być różnicowany w zależności od statusu danego podmiotu.

2.4. W latach 2007-2009 wydatkowano kwotę 20.944,71 zł ze środków ZFŚS na zakup bombonierek dla kobiet (pracownic, emerytek i rencistek) z okazji Międzynarodowego Dnia Kobiet. Kwota ta stanowiła 0,7 % wydatków ogółem za badane lata (2.873.340,25 zł). ZFŚS nie jest funduszem okolicznościowym, jego środki mogą być wydatkowane jedynie na działalność socjalną Urzędu. Działalność socjalna została zdefiniowana w art. 2 pkt 1 ustawy o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych i nie obejmuje wydatków o charakterze okolicznościowym. Bombonierki zostały przyznane pracownikom Urzędu nie z powodu ich określonej sytuacji materialnej, ale wyłącznie z uwagi na wystąpienie okolicznościowego święta.

2.5. W rozumieniu art. 10 ustawy o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych odpowiedzialność za prawidłowe administrowanie środkami ZFŚS spoczywa na Panu Marszałku. Jednakże z uwagi na to, że administrowanie nie jest tożsame z wyłącznym dysponowaniem tymi środkami, udział w tej odpowiedzialności miał także Przedstawiciel Pracowników, gdyż wszelkie sprawy z zakresu ZFŚS były z nim uzgadniane.

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi, Najwyższa Izba Kontroli wnosi o:

1. Dostosowanie postanowień § 4 pkt 5 regulaminu ZFŚS do art. 2 pkt 1 ustawy o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych.
2. Naliczanie i korygowanie odpisów na ZFŚS, dotyczących pracowników niepełnosprawnych, zgodnie z art. 5 ust. 4 ustawy o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych.

3. Zapewnienie równego traktowania podmiotów uprawnionych do korzystania z ZFŚS w zakresie wysokości przyznawanych pożyczek mieszkaniowych.
4. Przyznawanie świadczeń z ZFŚS wyłącznie na działalność socjalną zdefiniowaną w art. 2 pkt 1 ustawy o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych.

Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Bydgoszczy, na podstawie art. 62 ust. 1 ustawy o NIK, oczekuje przedstawienia przez Pana Marszałka w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, informacji o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków bądź o działaniach podjętych w celu realizacji wniosków lub przyczyn niepodjęcia takich działań.

Zgodnie z art. 61 ust. 1 ustawy o NIK, w terminie 7 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego przysługuje Panu Marszałkowi prawo zgłoszenia na piśmie do Dyrektora Delegatury NIK w Bydgoszczy umotywowanych zastrzeżeń w sprawie ocen, uwag i wniosków zawartych w tym wystąpieniu.

W razie zgłoszenia zastrzeżeń, zgodnie z art. 62 ust. 2 ustawy o NIK, termin nadesłania informacji, o którym mowa wyżej, liczy się od dnia otrzymania ostatecznej uchwały właściwej komisji NIK.